

Sveta Germana,

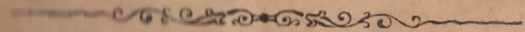
izgled kerščanske poterpežljivosti.

Spisal in založil
Anton Kržič,
katehet.

(Ponatis iz „Zgodnje Danice“.)

V Ljubljani.

Tisk J. Blaznikovih naslednikov.
1880.

Kakorkoli so si ljudje različni po širokem svetu, v eni reči smo si vendar vsi enaki: srečni namreč bi bili vsi radi. Serce človeško je že tako vstvarjeno, da vedno hrepeni in koperni po sreči. Zato je že sploh navada, da, če hočemo komu vošiti naj boljšo reč, vošimo mu veliko srečo, za god, za novo leto itd. Kadar se srečata dva prijatelja, je skor vselej prvo vprašanje: „Kako ti je kaj?“ Ko se ljubljeni otrok po dolgem ločenju iz tujega zopet verne na mili dom k skerbnim staršem, je spet prvo sočutno vprašanje: „Kako se ti je godilo po svetu?“ In skor v vsakem pismu prosimo onega, kteremu pišemo, naj nikar ne pozabi odpisati: kako se mu godi, je li zdrav, zadovoljen itd.? In vedno le veselega sporočila radi pričakujemo, žalostnega se ustrašimo.

Vendar polna, neomejena in neprenehljiva sreča bo še le v nebesih: na zemlji se ne iznebimo vse neprijetnosti, ko bi se še tako radi; kajti sedanje življenje je vojskovanje, je le pripravljanje za večni mir v nebeškem raji. Blagrovati smemo tukaj one, ki so si pridobili toliko kerščansko poterpežljivost, da iz ljubezni do Jezusa Križanega nekako lahkotno, celó z veseljem prenašajo naj večje terpljenje.

Tudi ti, mladi bravec, veš že za mnogokaj, kar bi rajše imel drugačno, boljše. Komaj si življenje dobro pričel, pa imaš že svoj križ: težko se ti zdi n. pr. vselej vbogati, zlasti če se kaj zopernega zapové; sitno se ti zdi zdaj učenje, zdaj kako drugo opravilo; znabiti moraš občutiti celó revščino in njene nasledke: mraz, lakoto, zaničevanje itd. In če misliš, da bo potlej boljše,

ko odrasteš, se jako motiš. Iz serca ti želim sicer vse dobro; vendar to ti moram že naprej povedati, da s tvojimi leti bodo rastle tudi in se množile tvoje zdaj še male nadloge in težave. Če hočeš tedaj biti moder in srečen za čas in večnost, privadi se prav zgodaj poterpežljivosti po izgledu Izveličarjevem, ki je od svojega otročjega prezebanja v jasicah do prebritke smerti na križi ves čas terpel, pa terpel kakor naj krotkejšje jagnje.

Pa upam, da bolje kakor moje besede te bode podučil izgled terpeče, pa vendar tako srečne svetnice Germane. Svetujem ti, še pozneje kterikrat beri njeno življenje, ako bi te poterpežljivost utegnila kedaj zapuščati.

a) V revščini rojena in vendar bogata.

Ravno je minulo 300 lét, kar je bila na južnem Francoskem v vasi Pibrak l. 1579 rojena deklica, ki si je v svojem življenju pridobila veliko svetost. Pri sv. kerstu so ji dali ime Germana. Očetu je bilo ime Lovrenec, materi pa Marija; pisali so se Cousin (Kuzén).

Pibrak ni daleč od lepega in imenitnega mesta Tuluz (Toulouse), kjer je sv. Tomaž Akvinski pokopan, blizu španjske meje, ne prav daleč od Lurda, sloveče božje poti.

Starši Germanini so bili bogaboječi, pa kaj ubožni. Vse, kar so imeli, je bila priprosta hišica z malim vertom, kjer je bilo nekoliko sadnega drevja. K temu še njiva in nekoliko ovác; to je bilo vse premoženje. Ovce so zaperali v star, že jako slab ovčnják.

Germana je bila tako slabotna in bolehná, da so menili, da koj bo umerla, ko so jo prinesli od sv. kersta. Vendar dete ni umerlo, je živelo; toda živelo skor v vednih bolečinah, ker je imelo celo življenje hudo bolezen bramorjevo. Ta bolezen kri tako spridi, da se narejajo zdaj tu zdaj tam po životu pekoče bezgavke, otekline in rane.

Pač je bila milovanja vredna uboga Germanica: v hiši taka revščina, da je že v naj prvi mladosti čutila pomanjkanje; po telesu pa tolike navadno neozdravljive bolečine!

Vendar eno tolažbo v svoji nesreči, en zaklad, — neprecenljiv zaklad v svoji revščini, je le imela ubožica Germana. Imela je silno dobro, modro in iz serca pobožno mater. Dobra, v resnici blagoserčna mati je naj boljše bogastvo za slehernega otroka. Nikoli se ne more Bogu dovolj zahvaliti za to dobroto.

Komaj je Germanica jela hoditi in govoriti, že je kazala nenavadno pobožnost. Mati so jo učili veliko in pobožno moliti v čast britkemu terpljenju našega Gospoda in k preljubi Materi Božji. Pa tudi sami so večkrat prav priserčno v solzah molili za svojo ljubljeno, malo Germanico; in sami so ji bili naj lepši izgled kersčanskega življenja. Nikoli ni slišala iz maternih ust nobene jezne ali pregrešne besede, nikoli ni videla svoje revne matere nepoterpežljive, nikoli jih ni slišala pritoževati se, ali celo kregati se ali zaničevati koga.

O koliko premore pobožna molitev verne matere in pa njen lepi izgled!

Kako lepo je rastle dobro dete poleg dobre matere! Telo, res da ni bilo zdravo in terdno, a tem lepše so se razvijale njene mlade dušne moči. Skoraj ni bilo pri njej zapaziti tistih otročjih slabost in napák, ki so nasledek izvirnega greha, in se le prerade kažejo tudi pri sicer dobrih otrocih. Nikoli se ni tudi v naj manjši reči zlagala; nikakoršne samoglavnosti in upornosti ni bilo pri njej. Zmiraj je bila krotka, ljubeznjiva in dobrotljiva; in tako hitro je vedela v bogati mala Germanica, kakor bi bila že na očeh uganila misli svojih staršev.

Rada je pomagala in stregla materi, kolikor jim je mogla pri teh letih. Ko so prišli oče od dela, precej je vesela pritekla in jim postregla z vso ljubeznijo in detinsko priserčnostjo, kakor je vedela in znala.

Kadar pa ni bilo družih opravil, poskerbela je za svoje mlado serce. Mater je prosila, naj jo učijo molitvic, naj ji pripovedujejo terpljenje Jezusovo, ali pa kaj lepega o Materi Božji, o angeljih in svetnikih; ali pa je zapela kako detinsko pobožno pesmico. Če niso imeli mati časa se ž njo ukvarjati, je pokleknila Germanica na tla uborne izbice pred podobo Matere Božje in mo-

lila je rožni venec ter druge molitvice, ki se jih je bila naučila od dobre matere.

Kadar so ji mati pripovedovali bitko terpljenje Jezusovo, je potočilo blago dete marsiktero gorko solzico.

Do ubožcev je bila Germanica polna sočutja in usmiljenja. Čeravno še tako majhna si je zanje jedi pritergovala. V kuhinji je imela v omarici poseben prostorček, kamor je spravljala vse, kar je prihranila za reveže. Kaj radi so ubogi prihajali v to uborno hišico, ker so vedeli, da v njej bivajo dobroserčni, usmiljeni ljudje, kateri, čeravno sami revni, vendar radi in s tolaživno ljubeznijo podelijo, kolikor uterpe.

Mala Germana je imela do revežev tako dobro serce, da se solz ni mogla zderžati, kadar jih je gledala, posebno če so bili kako telesno pohabljeni, kruljevi. Jokala se je z jokajočimi in vesela je bila z veselimi. Vsak njen darček je bil tako rekoč v kerščansko ljubezen zavit, predenj ga je dala.

Sv. Duh jo je pa tudi večkrat nagibal, da je revežem še dušno dobroto delila, ne samo telesne. Če so se ubogi pritoževali, da jim je tako hudo in morajo toliko terpeti, jela jim je tako gorko in prepričavno, tako serčno in lepo govoriti o Jezusovi revščini, da so bili mnogi nadložni potolaženi in so se v serce ginjevi jokati začeli.

O to je bil dober otrok, ki je želel le družim terpljenje lajšati, za svoje grozovito terpljenje pa se še zmenil ni. Germana je čutila mnogokrat tolike bolečine vsled svoje bolezni, da se je morala nekatere dni na posteljo vleči. Pa vse je preterpela s pravim otročjim veseljem. Nihče ni slišal pritožbe, le besedice ne, iz njenih ust.

Ko je bila Germana sedem let stara, se je naenkrat vidno zboljšal njen žalostni stan. Jela je rasti in čutila se je vedno močnejšo. Na njenem obrazu je bilo videti nekaj posebno čistitega, nekaj nadzemeljskega, nebeškega; kakor bi ji lepa duša skoz oblačeno obličje posijala. —

Po vaséh tistega kraja takrat še večidel ni bilo nobene šole. Če je pa kje bila ktera, je bila za dečke,

za deklice le prav redko kje. Germana ni nikoli videla nobene šole.

Ob nedeljah popoldne pa so se vsi otroci zbirali v cerkvi. Tu so jih duhovni podučevali v kerščanskem nauku. K temu poduku je blaga Germanica silno rada in pridno hodila. Neizrečeno je bila pazljiva; le očesa ni odmaknila od ust mašnikovih. Razlago verskih resnic si je tako zapomnila in sploh je kazala toliko razumnost v božjih rečéh, da so gospod kar stermeli in bili so silno veseli tako pridne in blage deklice. Če jim noben otrok ni znal odgovoriti kakega vprašanja, Germana je gotovo znala povedati, pa kako lepo, kratko in razločno.

Njena goreča pobožnost, njeno točno znanje, njeno ljubeznjivo krotko vedenje: vse to je bilo duhovnemu pastirju tolikanj všeč, da so jo odločili za prvo sv. obhajilo, čeravno je bila še le osem let stara.

Ko je Germana to zvedela, je bila njena duša s toliko radostjo napolnjena, da je pokleknila pred podobo Matere Božje in v solzah detinskega veselja se zahvaljevala svoji nebeški Materi. Kajti po sv. obhajilu je že več časa hrepenela, pa v toliki mladosti še ni pričakovala te sreče. Vendar to njeno obilno veselje se zdaj še ni spolnilo. Bog je drugač odločil.

b) Mesto prvega — zadnje obhajilo.

Še eno serce je bilo, ki je z enako radostjo čutilo veselo novico, da pojde Germana k prvemu sv. obhajilu. In to serce, ki se je z radostno deklico prvega sv. obhajila tako veselilo, je bilo preblago serce njene dobre matere.

Menim, da je malo tako ginljivih prizorov, kakor mora ta biti, če istinito pobožna mati svojega preljubega otroka, ki je prepričana, da je še ves nedolžen, vidi pervikrat pri sv. obhajilu in se pri tem v živo spominja tistega blazega trenutka, ko je bila tudi sama pred toliko in toliko leti pervikrat sprejela Jezusa Boga v svoje deviško serčice!

Pa oh! — Germanina mati niso čakali te zaželjene in že napovedane sreče, da bi bili videli svojo

tako serčno ljubljeno, angeljsko nedolžno hčerko prvi-krat pri mizi Gospodovi!

Kmali potem, ko je bila prihitela Germana domú z veselím sporočilom, da pojde k prvemu sv. obhajilu, kmali potem je njeno mater napadla bolezen — huda bolezen — zadnja bolezen! Vse zastoj; Germana ni imela nič več časa hoditi k poduku za prvo sv. obhajilo: kdo bi bil pa skerbel za nevarno bolno mater?

Zelo rada je sicer stregla materi; toda misel, da letos ne pojde še pervikrat k sv. obhajilu in misel, da bi serčno ljubljena mati, njen edini zaklad na zemlji, za to boleznijo utegnili še celo umreti — oh, to je bila prebritka misel, ki se je za ubogo sirotico res prekmali vresničila.

Bogu se smili! dobro dekletce je tako goreče pričakovalo, da pojde še tisto leto z družimi otroci k sv. obhajilu, — oh zdaj pa mora z objokanimi očmi gledati, kako častiti gospod župnik mesto njej pervikrat, podelijo njeni materi zadnjikrat presv. Rešnje Telo, za zadnjo popotnico! Tudi to je morala gledati, kako so priserčno mater v sv. poslednje olje devali; tudi to je morala slišati, kako so že vsi njeno bližnjo smert napovedovali!

Pa ne bom natančniše opisoval zadnje ure blage matere; sej umiranje je bilo že pred 300 leti enako resno in pretresljivo, kakor je še sedaj!

Lahko si mislimo, kako goreče je dobra gospodinja molila tiste ure po zadnjem sv. obhajilu za svojega moža, za ljubo hčerko, zlasti pa za-se, za svojo dušo, ki ima zdaj zdaj stopiti pred sodnji stol Božji; lahko si mislimo, kako so umirajoča mati še enkrat poklicali Germano k smertni postelji, ji dali zadnje nauke, potem pa materni blagoslov, kako so od ljubljenega moža slovó vzeli, kako verno svojo dušo priporočali Bogu, Mariji, angeljem in vsem svetnikom; lahko si mislimo, kako britkosten je bil za vse pričujoče zadnji materni zdihljaj, kako tužno je bilo merliško zvonjenje in kako so na dan pogreba ljudje milovali zlasti blede in objokano sirotico Germano itd.

Vse to, kakor je rečeno, zapustimo in hitimo berž pogledat, kako se je Germani godilo po materini smerti.

c) *Mlada beračica.*

Pred smo že povedali, da Germanica ni nikoli hodila v šolo, a prišla je zdaj v neko drugo šolo, iz ktere jo je še le smert rešila — v šolo terpljenja.

Po materini smerti so prišli zanjo hudi hudi dnevi. Bog je hotel to čisto zlato še bolj očistiti z ognjem britkosti.

Pred je sicer tudi že marsikaj imela prestati, zlasti zaradi svoje bolezní; pa imela je poleg sebe ljubeznjivo tolažnico, skerbno mater, ki so jo učili vse britkosti darovati Jezusu in Njegovi Materi. Zdaj pa tisto dobro serce hladna perst pokriva tam na cerkvenem pokopališči. Večkrat gre Germana obiskat mili grob svoje nepozabljive matere. Z lepimi cvetlicami ga venča, napaja pa s svojimi gorkimi solzami. In čudovitó tolažbo čuti v svojem otročjem sercu.

Oče Lovrenec so bili zdaj vdovec. Osemletna šibka deklica jim pač še ni mogla sama gospodinjiti. Zato najmejo deklo. Ker pa ne morejo velikega plačila dati; vzamejo v službo neko staro osebo, ki ni bila več za težka dela. Ta pa je bila hudobna, zoperna, prepirljiva ženska, čudna, samoglavna in sitna, ravno nasprotna lastnost ranjce matere. Ubogi otrok mora neizmerno veliko prestati pred to neblago deklo. Kolikrat je uboga sirota po nedolžnem zmérjana, po krivici strahovana in zaničevana!

Pa Germana vse krotko poterpi. Očetu kar besedice tega ne pové, koliko mora preterpeti od malopridne dekle. Ni hotela mirú kaliti in krega napravljati v hiši; rajši je molila za razžaljivko. Vse je voljno in tiho preterpelo to dobro serce iz ljubezni do Jezusa in Marije!

„Bodi ti zdaj moja Mati!“ je Germana molila in prosila Mater Božjo ob materini smerti. K Njej se je tudi zdaj vselej zatekala v hudih britkostih; Njej na čast je veliko in priserčno molila!

Pa boste vprašali: Ali Mati Božja ni pomagala ubogi siroti?

O pač, pomagala je. Po nekoliko mescih je bila dekla vsa spremenjena. Začela je čislati in spoštovati

poterpežljivo in bogoljubno Germano. Čedalje mirniša je bila, tako, da je bilo slednjič deklici dobro pri njej. Staro merzlo serce se je ogrelo pri mladi lepi duši angeljsko dobre deklice, kakor se bolnik ogreje na spomladanskem solncu.

Vendar kdor hoče bogoljubno živeti, ne ostane dolgo brez križa. Tako tudi Germana.

Neprevidoma ji oče zbolijo. Z očetovo boleznijo preneha delo in z delom ves zaslužek, da kmali še za potrebno hrano ni. Germana si na vso moč prizadeva lepo streči bolnemu očetu.

Pri tem pa še Germana sama zbolí. Pa če tudi ta bolezen ni dolgo terpela, je vendar zapustila dobri deklici žalosten nasledek, — oterpnjeno roko za vse življenje.

V pričetku bolezni so dobri sosede in usmiljeni prijatelji donašali hrane bolnemu Lovrencu. Ker je pa bolezen dolgo terpela, so se ljudje naveličali dalje podpirati zapuščenega bolnika.

Stari dekli ni bilo več mogoče plačevati zaslužka, čeravno je bil majhen; zato zapusti hišo, bolnega moža in nadložno, polhromo deklico.

Revščina v uborni hišici je velika in nastaja še večja, ko otrok ne more nikjer več hrane dobivati za se in za bolnega zapuščenega očeta. Slednjič ne ostane družega, kakor iti prosit — beračiti.

„Oče“, prosí usmiljena deklica, „oče dovolite mi, svojemu otroku, naj grem po vasi miloščine prosit za vas.“

„Kaj si izmišljuješ, Germana; tvojega očeta bi moralo biti sram. Ne, tega mi ne smeš storiti, ne dovolim ti“, odgovori ubogi mož.

„Ubog biti brez zadolženja, sej to ni sramota“, pravi Germana. „Mili Zveličar je bil tudi reven in Njegova blažena Mati tudi. Ranjca mati so mi večkrat pravili. In veliko svetnikov si je še prostovoljno izvolilo revščino in šli so prosit za se in za druge. O le dovolite mi, ljubi, dobri oče, naj grem za vas prosit miloščine.“

Slednjič oče dovolijo, če tudi s težkim sercem.

„Oče, blagoslovite me za to moje opravilo“, prosí dobri otrok.

Oče blagoslovijo blago Germano z derhtečo roko, s solzami v očéh. Poklekne še pred podobo Marijno in prosí tudi svojo nebeško Mater blagoslova, rekoč: „Blagoslovi me, preljuba Mati, s svojim Sinom!“

Kmali je skusila, da je beračiti grenek posel. Veliko ljudi ni hotelo verjeti, dares prosí za bolnega očeta, ki so brez zadolženja prišli v revščino. Mnogo grenkih očitaj je morala slišati. Pohlevno in tiho je ponižna deklica vse preslišala, kakor krotko jagnje.

V popisu njenega življenja se to po besedi tako le bere: „Primerilo se ji je mnogo krivic in zaničevanja. Nekteri so jo zmerjali z lenobo. Rekli so brezbožno, da v cerkev pač more letati in roke sklepati, delati pa noče. Vendar vernivši se k bolnemu očetu, je prinašala živeža in nekaj denarja za zdravila. Očitaje kmetov je poslušala z veliko mirnostjo in je čutila v sercu sladko veselje in tolažbo. Očetu ni pravila nič teh zopernosti, ki so jo zadevale, ni jih hotela žalostiti.“

Oče Lovrenec zopet ozdravijo. Zdaj pa nič več ne dovolijo otroku prositi. Kadar se more z delom kruh služiti, je beračenje grešna goljufija.

Zdaj je bila Germana rešena pustih obrazov in hudih besedi onih terdoserčnih ljudi, ki neradi dajajo, rešena mnozega zaničevanja in poniževanja.

Toda še vse hujše je prišlo.

d) *Huda mačeha.*

Kmali je prišel v Lovrenčevo hišo drugi velik križ, ki je bil zlasti silno težak za mlade rame bolehne sirote Germane. Zarad gospodinjstva so bili oče Lovrenec primorani še enkrat se oženiti. Germana je dobila drugo mater — mačeho, ki prav nič ni bila podobna njeni ranjci pravi materi.

Predenj dalje pripovedujem, moram opomniti, da ime mačeha je sploh po krivici v tako slabem slovesu; mnoge mačeha so silno dobre žene, prav poštene in verle matere, skerbne za dom in za vse otroke. Zeló

krivično bi tedaj bilo vsim očitati in oponašati, če so bile kedaj ktere menj vestne in blage med njimi (kajti v nobenem stanu niso prav vsi dobri).

Vendar ravno te mačeha, ki jo je dobila Germana, nikakor ne moremo dobrim prištevati. Bila je sicer terdna in zdrava, zelo delavna ženska, a bila je tako skopa, da še potrebne hrane ni privoščila bolehnih deklici. Bila je lakomna in čudna, samoglavna in prepirljiva, brez prave pobožnosti. Kmali je nastalo v hiši narobe-gospodarstvo, tako kakoršno je v tistih hišah, kjer kaka hudovoljna žena gospodari, mož pa bojzljivo vboga.

O koliko je morala bolehnata sirotica Germana preterpeti!

Že precej prve dni, ko je mačeha prišla k hiši, ni imela za ubožico lepega očesa, nikar še dobrega maternega serca. Sovražiti in zaničevati je koj začela ubogo slabotno in hromotno deklico. Nikoli ji ni mogla deklica vstreči, nobena njenih besedi ji ni bila prav. Tepenje in zmerjanje — rekel bi — je bil njen vsakdanji kruh, ki ga je prejemale iz terdih rok hudoserčne nove matere.

Hudo mater so pozneje jeli posnemati tudi njeni otroci in so tudi žalili ubogo Germano. Prav gerdo so se obnašali do nje; dajali so ji žaljive primke, spakovali se ji, po krivem jo dolžili in tožili pri očetu in materi, žalili so jo kakor so vedeli in znali.

Nikogar ni bilo več v hiši, ki bi bil Germano rad imel in branil — oh, še oče ne! Dali so se preslepiti in pozabili so svoje obljube pri smertni postelji njene dobre matere, pozabili tudi njene velike ljubezni, s katero jim je v boleznih miloščine prosila in tako ljubeznjivo stregla: raji so imeli druge zdrave in terdne otroke; bolnica Germana je bila povsod zadnja. Kakor jagnje je bila v sredi med volkovi in še očetova roka je ni branila vselej. Njena edina tolažba je bila pri Jezusu in Mariji, in pri ljubi materi v nebesih, ktere se je tolikrat spominjala.

Mačeha je zapovedala, da mora Germana vsak dan, po zimi in po leti, goniti ovce na pašo, zdaj po planotnih, zdaj po brežnih in gozdnih pašnikih. Pa tudi na

paši ni smela biti slabotna deklica brez dela, morala je še prediva seboj jemati in presti pri ovčicah.

Opoldne ni smela domú prihajati, da bi z družimi otroci južinala, marveč zjutraj je dobivala seboj kos kruha za celi dan.

Kadar je zvečer ovčice domú prignala, je bila spet neprijazno sprejeta.

V tistih južnih krajih namreč, kjer je živela Germana, ni zima tako huda. Morala je tudi po zimi pasti ovce; saj tudi po naših krajih mnogokrat po zimi pasejo ovce in koze, kadar sneg odkopni po solnčnatih bregovih. Če so tedaj v mokrem in merzlem vremenu perstje oterpili in so bile ovce bolj nagajive, ni mogla toliko napresti kakor po leti. In zmerjanja pa karanja ni bilo ne konca ne kraja: „Ti si leno in nemarno dekle, ki ne maraš nič delati itd.“ Večkrat je bila revica celó tepena.

Pa ta nečloveška žena je šla v svoji grozovitosti še dalje. Čeravno bolehavost Germanina ni bila nalegljiva in nevarna, ji je vendar prepovedala v hiši prenočevati. Rekla je, da bi utegnili otroci od nje bolezen dobiti, in pa da bi ne bilo dobro, če bi oni, tako veseli, morali poleg sebe gledati tak žalosten strah. Uboga, zapuščena deklica je tedaj v ovčnjaku med ovcami spala — po leti in po zimi!

Pri vsem tem je ostala Germana mirna in zadovoljna; njeno serce je vživalo tisti mir, ki ga svet ne more dati, pa tudi ne vzeti, ktereга daja Jezus le svojim izvoljenim.

Tudi zastran uborne obleke so jo drugi otroci zaničevali. Pa še bolj so jo zasramovali in zasmehovali zaradi njene nenavadne pobožnosti.

Kadar je namreč pobožna pastarica zjutraj zgodaj prignala svojo čedo na pašo, vzela je ven Matere Božje svetinjo, ki jo je bila dobila po ranjci materi, in obesila jo je na kako drevo ali pa na germ. Pokleknila je ter tam v samoti dolgo molila vsegapričujočega Boga, prisercno častila Marijo, na katero jo je vedno spominjala svetinja, dragocena zapuščina nepozabljive matere.

Ko je zjutraj v vaški cerkvi zvon prijazno klical in vabil pobožne k sv. maši, je Germana v zemljo za-

sadila svojo pastirsko palico in ovčicam velela, naj se mirno okrog palice pasejo, dokler je ne bo nazaj. Potem je hitela v cerkev in je bila z veliko pobožnostjo pri naj svetejši daritvi. Po sv. maši pa je precej spet tekla k svojim ovčicam, ktere je vse skupaj našla na tistem kraji, kjer je bila préd palico v tla zasadila. — Velikrat je po kmetih grešna nemarnost, ker se ne skerbi, da bi pastirji hodili k Božji službi ob nedeljah in praznikih, dasiravno bi se to zgoditi zamoglo.

Pač je bila Germana krotka, dobra in nedolžna pastarica, kakor jagnjeta, ki jih je pasla; in vendar so jo malovredni ljudje zaničevali, beržkone marsikteri zato, ker jim je bila tolika gorečnost glasno očitane njihove dušne mlačnosti in oterpnjenosti. Rekli so ji, da je hinavka, da je postopavka, ki le zato hodi v cerkev, ker se dela boji itd.

Kje pa je hotela zapuščena sirota pribežališča in tolažbe iskati, če ne pri milem Jezusu, ki iz tabernakeljna vsem kliče: „Pridite k meni vsi, ki terpite in ste obteženi, jaz vam bom polajšal!“ — Kako so vendar čudni tisti ljudje, ki Jezusove sladke ljubezni ne poznajo!

Ali pa res ni bilo nobenega človeka na svetu, kateri bi bil znal po vrednosti ceniti dragi biser, ki je bil skrit pod zakerpano obleko zaničevane pastarice? boste vprašali.

Kakor je bila tudi sploh zaničevana doma in drugod; nekdo je vendar le bil v vasi, ki je poznal in vedel ceniti to žlahtno serce. Blagi gospod župnik, pravi Kristusov namestnik, edini so poznali in razumeli to lepo dušo; le pri njih ni zastoj tolažbe iskala; pri svojem dušnem pastirju je uboga ovčarica prejemale obilno tolažil, ne človeških, marveč nebeških. Z ljubeznjivo skerbjo in marljivostjo so jo pripravljali za prvo sv. obhajilo. Veliko usmiljenja in poterpljenja je bilo treba, ker je le takrat mogla k poduku priti, kadar ni pasla; bilo je pa tudi veliko veselje za čestitega duhovna videti, kako goreče se pripravlja naj boljši otrok izmed vseh v njegovi duhovniji za prvo sv. obhajilo, kako željno pričakuje to naj ljubeznjivše jagnje izmed njemu izročene čede tistega trenutka, ko ga pervikrat v presv.

Zakramentu obišče Jagnje Božje, ki odjemlje grehe sveta! Večkrat so bili sami do solz ginjeni, ko so pre-mišljevali njeno plamtečo pobožnost, njeno živo vero, njeno detinsko ponižnost, neslišano poterpežljivost in nedolžno spokornost, zraven pa še britko kesanje!

Potem so ji dovolili vsako nedeljo pristopiti k mizi Gospodovi, ker jim je za tako skerbno pripravlanje za prvo sv. obhajilo zadostno kazalo, kako sveto je njeno mišljenje in vedenje. In to ji je bilo preobilno plačilo za vse, kar je morala hudega terpeti.

Da je imela zdaj tudi zastran pogostega obhajila marsikako grenko preslišati, to se takó vé; pa vse zaničevanje je bilo le v njeno korist. Kadar te zastran dobrih del zasmehujejo in zaničujejo, takrat so tvoja dela čisto zlato ali demant; dobra dela pa, ki jih brez težav opravljaš, za ktera si še morebiti pohvaljen, se dajo primerjati le srebru.

Zveličar sam pravi: „Blagor vam, če vas zavoljo mene zaničujejo, preganjajo in vse hudo lažnjivo zoper vas govoré. Veselite se in veselja poskakujte, ker vaše plačilo bo obilno v nebesih!“

e) *Srečna pastarica.*

Kdor je kdaj bil ali je še zdaj za pastirja, mi bo rad priterdil, če rečem, da pastirski stan je velikrat težaven stan, da pastirska služba je pogosto dosti sitna služba. Vsako jutro na vse zgodaj vstajati; dan na dan ne med ljudmi, marveč med nepokojno živino v samoti živeti; v slabi, zakerpani obleki prenašati vročino in mraz, dež in nevihto; ves ljubi dan z utrujenimi nogami in velikrat s praznim želodcem stopinje pobirati za nagajivim blagom; kakor pravi brambovec vedno s šibo v roki odganjati nikdar neugnanega sovražnika, da ne škoduje travnikom in polju; nazadnje pa, če ni vse prav, še kregan in zaničevan biti: to je huda, prehuda šola! Zato se ni čuditi, če mlad pastir komaj pričakuje tiste dobe, ko bo smel oddati svojo pastirsko službo mlajšemu bratu ali mlajši sestrici! Uboga Germana pa take spremembe ni čakala, marveč ostala je priprosta pastarica prav do svoje sladke smerti.

Pa pobožnost, pravi sv. Pavel, je za vse dobra; zato je bogoljubna Germana vživala nezmerno veliko tolažbo in veselje tam, kjer čutijo drugi le otožno žalost in dolgočasno zopernost. Pobožen kristjan je namreč takrat naj bolj vesel, ko je sam, ko se more v tihi samoti prav priserčno pogovarjati z Bogom, z Marijo, z angelji in svetniki.

Tako Germani na samotnem pašniku ni bilo nikdar dolgočas, ker je imelo njeno serce zmiraj pri sebi družbo, — naj lepšo, nebeško družbo. Široki pašniki, travniki, polja in gozdi na okrog so se ji zdeli kakor velikanski tempelj Božji. — Sv. Avguštín je nekdaj rekel: „Vse kar v naravi vidim, vse mi kliče: „ljubi Bog!“ tako je tudi blago pastarico vsaka stvar spominjala Boga in njegove neskončne modrosti in ljubezni.

Vsaka cvetlica, germovje, sleherno drevo, leteči ptiček, jagnje na paši, bistra voda v potoku, urni oblak, žarko solnce, tisučerne zvezdice zvečer na nebu: vse to je vnemalo njeno dobro serce, da je neprenehoma hvallila in molila dobrotljivega Boga in se veselila njegovih veličastnih del.

Tako premišljevanje in občudovanje krasne narave in pobožno češčenje mogočnega Stvarnika jo je pa tudi obvarovalo mnogoverstnih nevarnosti, ki prežijo na ubogo dušo mladega nedolžnega pastirja. Kadar se namreč živinica lepo mirno pase, takrat pastirji lenobno postopajo, rekel bi, da takrat lenobo pasejo. Lenoba pa je začetek vseh hudobij. Marsiktero blago serce se o pastirovanji popači; včasih se ktero tako ostrupi, da se pozneje ne more z lepo ozdraviti.

Tudi v Pibraku niso bili vsi pastirji dobri; nekteri so se tako slabo vedli, da so morali angelji varhi žalostni se od njih obračati. Dobra Germana tedaj ni bila brez skušnjav. Njeno zasluženje in zdaj nezmerno veliko plačilo v nebesih je to, da je skušnjave hrabro premagovala.

Prišli so sicer sem ter tje malovredni otroci k njej, da bi se pogovarjali in igrali ž njo. A ko je slišala nekatere napačne besede, med temi celo kletve, se ni hotela kar nič več pečati ž njimi.

To, kaj pak, da jih je jezilo, jezilo tudi tisto, da je izvoljena deklica toliko molila, pa tako rada bila sama. Mnogokrat so prišli nalašč ji nagajat in jo zasmehovat.

Pa v vojski večkrat tudi slabejši zmaga, ker mu Bog pomaga. Germana se namreč ni jezila, ni hudega povračevala s hudim; marveč tako krotko in modro je odgovarjala na žaljive besede, da so se mladi razžaljivci sramovali in so boljši odhajali, kakor pa so bili prišli. Pri njej se je vresničila Zveličarjeva beseda: „Blagor krotkim, ker zemljo bodo posedli.“

S krotkostjo in ljubeznijo je mnoge tako poboljšala, da so jo jeli spoštovati. Jeli so se otroci mnogoštevilno zbirati okrog nje, pa ne zato, da bi jo zaničevali kakor préd; marveč, da so se od nje učili, da so molili ž njo. Take otroke pa je rada imela; teh se ni ogibala.

V eni reči so bili tisti Pibraški otroci, kakor se bere, srečniši memo marsikterih naših, v tej namreč, da ob nedeljah jim ni bilo treba pasti, so imeli zapovedani počitek kakor odrasli verni! Celó huda mačeha je Germani dovolila nedeljski mir. Ta dan je bil za Germano dan nebeškega veselja, dan rajskega mirú! O kako iz serca bi želel kaj tacega tudi našim, v dušnem obziru večkrat tako zeló zanemarjenim pastirjem in pastaricam!

Kar si je Germana ob nedeljah in praznikih pri pridigi in kerščanskem nauku v sercu ohranila, to je med tednom razkladala drugim otrokom, ki si niso mogli tako zapomniti in tako razumeti, kar so slišali v cerkvi. Tako je postala naj žlahtniša dobrotnica, ker je s toliko vnemo opravljala dušna dela usmiljenja.

Tako lepo je znala učiti in tako ginljivo pripovedovati, da so sploh otroci z velikim veseljem poslušali mlado učiteljico. Se čez veliko lét so stari ljudje s solznimi očmi pripovedovali, kako lepe so jim bile tiste ure!

Ves drugi duh je prišel med otročji svet v oni vasi in v okolici. Glejte, koliko stori en sam istinito dober, bogoljuben otrok! Kakšno škodo pa napravi en sam hudoben brezbožen otrok za celo sosesko? Kdo bi mogel popisati!

Mnogi otroci so začeli po večkrat hoditi k spovedi in k sv. obhajilu. Veliko staršev je pričalo, da so jim postali otroci, kar Germano poslušajo, mirniši in krotkejši, vbogljivši in pridniši. Tako so jeli celó odrasli ljudje ubogo pastarico spoštovati in ljubiti, čeravno so jo pred prezirali in celó zaničevali.

O da bi bila v vsaki vasi taka Germana! še bolje, ko bi jih bilo več!

Germana ni hodila v nikakoršno šolo, ni znala brati ne pisati; in vendar je znala tako lepo in vspesno učiti! Od kod tolika modrost? — Z veliko vnemo in pazljivostjo je poslušala nauke duhovnov, jih potem pridno premišljevala in se skerbno prizadevala po njih živeti; njeno prizadevanje je obilno podperal sv. Duh s sedmerimi darovi in tako so se pri njej spolnile Jezusove besede: „blagor jim, ki so pravice lačni in žejni, ker nasiteni bodo!“ Njeno deviško serce je bilo napolnjeno, tako rekoč nasiteno, z nebeškimi mislimi in čutili, da za posvetne norčije in nečimernosti ni bilo prav nič prostora v njem. Toraj ni bilo družega treba, kakor spregovorila je, — in slišali so naj lepše nauke vsled pregovora: „Česar je polno sercé, to tudi iz ust gre“.

O kako bi moralo sram biti mnogo naših šolarjev in šolaric, kateri toliko časa v šolo hodijo, pa so vendar večkrat v verskih rečéh tako nevedni, v obnašanji pa tako divji!

Germano so tedaj začeli spoštovati in čislati vsi, kateri so jo poznali. Le mačeha je ostala do nje še merzla in terdoserčna. Sveta deklica je morala še zmiraj vsako noč počivati na merzlem pri ovcah v hlevu in mnogo zaničljivih besedi slišati.

Molčala je, pa terpela z veseljem. Celó sosedje so bili nejevoljni in so godernjali, tako se jim je smilila. Germanino serce pa je bilo tako polno Božje ljubezni, da v njem ni bilo prostora za jezo, nejevoljo ali kaj enacega. Sv. Duh ji je dodelil poleg družih darov tudi v obilni meri dar moči.

f) *Velika pred Bogom.*

Blizo vasi Fibrak-a je bil takrat zaraščen gozd. Posebne poti do njega ni bilo; med vasjo in gozdom je

tekel velik, širok potok, ki je gostokrat tako narastel, da je voda čez bregove stopila. Mostu ni bilo čezenj, še bervi ne. Vendar je Germana naj rajše v ta gozd zaganjala svojo čedico, zato ker je bilo tam za dróbnico obilno prav dobre paše, in pa zato, da je bila sama in se je lože z Bogom pogovarjala. Navadno je bila voda, ker je bil potok precej širok, bolj plitva in se je lahko prebredla; tudi ovce so lahko hodile čez njo.

Drugi otroci niso gonili v tisti gozd na pašo; bali so se volkov. Tu se je nekaj prav posebno čudnega zgodilo. Bog je očitno pokazal, kako draga mu je Germana, kako velika je v njegovih očéh od ljudi zapuščena deklica.

Neko jutro je bila Germana že na vse zgodaj z ovcami v gozdu. Naenkrat vstane nevihta in tak nalív, da je voda kar v potokih tekla po bregovji.

Zdaj zasliši zvon, ki jo kliče k sv. maši. Kakor je bila že dolgo časa vajena, hoče tudi to jutro v cerkev hiteti. Berž zasadi pastirsko palico v zemljo, ovčicam ukaže, naj le lepo skupaj ostanejo, dokler se ne verne, ter se urno in veselo spusti proti cerkvi. Pride do potoka. Močno je narastel po gorskih pritokih vsled silnega dežja. Koj sprevidi, da danes ne bo mogla prebresti. Kaj storiti? Nazaj noče, ker jo tako močno vleče v hišo Gospodovo k naj svetejši daritvi.

Priprosta, kakor golobček, si misli blaga deklica: „Ljubi Bog, ki stori, da se voda sterdi in v led spremeni, kadar je mraz, mi tudi zamore pomagati, da pridem čez vodo. Sej grem k sv. maši!“

V takem zaupanji naredi sv. križ in vsa serčna se spusti v derečo vodo. In glej — voda se ne vdira pod njenimi nogami, brez naj manjše škode pride poverhi vode na drugo stran tako lahkotno, kakor bi se bila voda mahoma spremenila v terda tla!

Z veliko pobožnostjo in priserčno hvaležnostjo je bila pri sv. maši, potlej pa spet hiti po ravno tisti poti nazaj k svojim ovčicam, ki so se še vse skupaj mirno pasle, kakor jih je bila pustila. Enake čudeže bremo večkrat v življenji svetnikov.

Ta čudež je Bog storil, da je poveličal ponižnost sv. Germane. O tem čudežu ni sama nikomur povedala

ne besedice. V svoji detinski priprostosti si je mislila, da to ni nič tako posebnega: da ljubi Bog ji je namreč hotel le pomagati, da je k sv. maši šla. Pa čudež se je ponavljal in ni mogel zmiraj ostati skrit pred ljudmi.

Neki dan je bila spet voda zelo narastla v gozdnem potoku. Kmetje, ki so bili šli v gozd derva sekati, so hoteli iti spet domú. Pa pridši do potoka, sprevidijo, da jim nikakor ni mogoče ga prebresti. Sklenejo tedaj po daljni poti čez hrib se vrniti v vas.

Pri tej priči zagledajo Germano. Kakor kako bitje z onega sveta pride do potoka, naredi križ in gre čez, kakor bi bila voda zamerzla, ter hiti proti cerkvi. Možje se ne morejo dovolj načuditi in stermé pripovedujejo po vasi, kaj so videli na lastne oči. Nekteri so jim verjeli na besedo, nekteri pa so jo hoteli sami opazovati.

Kmali se jim je namerila lepa prilika. Neko jutro je bila spet Germana z ovčicami v gozdu; kar se ulije huda ploha in potok tako naraste, da je kakor široka reka.

Možje opazovalci pridejo k dereči vodi, ko je imelo ravno k sv. maši zvoniti. Berž se poskrijejo za drevesa in po gostem germovji.

Germana res kmali pride, se vstopi pred šumečo vodo, naredi znamenje sv. križa in gre čez vodo, ter se še zmoči ne.

Zdaj ni mogel nihče več tajiti čudeža, ker so ga videle take priče. Od ust do ust je šla ta neslišana novica, ne le po domači vasi, marveč tudi po okolici. Zapuščena sirota jela je daleč na okrog sloveti, mnogi so jo imeli za svetnico in so jo zelo spoštovali.

Neka nova dogodba je ljudi v tem še bolj poterdila.

Neki kmet gre po noči memo ovčnjaka, v katerem je Germana že dolgo dolgo prenočevala. Tu zasliši iz ovčnjaka neizrečeno prijetno petje, kakoršnega še ni nikoli slišal vse svoje žive dni. Ob enem zagleda med razpokami starega ovčnjaka presvitli blišč. Vstopi se bliže k steni, da bi notri pogledal, pa blešči se mu in ne more dalje gledati v bliščečo svetlobo, ki obdaja blagoselčno pastarico. Vidi jo klečati, roke ima proti

nebesom povzdignjene. Groza in sterjenje ga obide, trepetaje zapusti kraj čudežne prikazni.

Tudi to se je hitro na okrog razvedelo. Še bolj so jo zdaj ljudje spoštovali in ljubili. Tisti, ki so jo pred zaničevali in grajali, jeli so jo hvaliti; in glasno so začeli očitati Lovrencu toliko slabost, da oče pustijo naj boljšega otroka tako prehudo terpeti.

Mnogoverstno očitaje ni bilo zastoj. Vest se jim zbudi; živo se spominjo tiste otročje ljubezni, s katero jim je dobra hčerka stregla v hudi bolezni, in miloščine prosila; pomislijo tudi, kako je bila vsikdar poterpežljiva in vbogljiva, da jih nikoli ni nič razžalila; mlajši otroci pa tolikrat. „To mora biti drugač“, pravijo, in mačehi prepovejo, da ne sme nikdar več nič žalega ji prizadjeti. S priserčno ljubeznijo hočejo zdaj vse popraviti, kar so pred zanemarjali. Prijazno ji velijo, naj zapusti hlev, kamor jo je bila mačeha spravila; naj hodi spet v hišo spat, kjer počivajo drugi otroci.

Toda čujte — Germana noče sprejeti te prijazne ponudbe! Iz ljubezni do Jezusa, ki je nekdanj tudi v hlevu na terdi slami ležal, želi še v ovčnjaku ostati. Lepo prosi očeta, rekoč, da je že navajena, da ji ljube živalice ne storijo nič žalega, ker jo imajo rade itd., in ne neha prositi, dokler ji ne dovolijo.

Menim, da še vas veseli to, da se je po tolikem terpljenju Germani jelo bolje goditi. Vendar Germana se tega kar nič ni veselila. Žalostna je bila, da se ji je odjemalo prejšnje terpljenje; žalostna je bila, da so jo jeli po vsi vasi tako častiti, da so celo otroci za njo tekli, da bi ji roko poljubili; žalostna je bila, da so celo gosp. župnik jo v cerkvi drugim za izgled priporočali. „Bog me nima nič več tako rad“, si je mislila, „ker mi pošilja čast mesto zaničevanja, pohvalo mesto grajanja“.

O, Germana je bila velika pred Bogom!

g) Še en čudež.

Debel led se ne otaja hitro. Tudi merzlo sovražno serce se ne ogreje naglo. Vse je bilo že vneto za bogoljubno pastarico Germano, vse jo je ljubilo in zagovar-

jalo. Le merzločutna mačeha je imela še pomislake — še sovraštvo. Iskala je, kako bi nedolžno Germano počernila pri Lovrencu in drugih. Kmali se je ponudila priložnost.

Že je bilo povedano, da je Germana vsako jutro dobivala za na pašo kos kruha seboj; to je bila že več lét njena hrana za celi dan, prav po besedi „vsakdanji kruh“. Če pa ni zvečer nič nazaj prinesla, bila je zmerjana, da je „požrešna“, „nikdar ne nasitena“. Skopa žena je namreč mislila, da mora še lep kosec nazaj prineesti.

Nazaj pa ni nosila, ne sicer zato, da bi bila sama vse pojedala, marveč iz nekega družega vzroka, ki nam še posebno razodeva vso velikost njene dušne lepote.

V vasi je bivala uboga bolna ženska, od vsih zapuščena, le od Boga ne in Germane.

S to bolno ubožico je delila Germana svoj kruhek. Pa tako priserčno je bila dobra, da ni nekteri dan, n. pr. v petek, sama celo nič jedla, da bi bila le prav veliko kruha mogla prineesti zapuščeni ženki.

Tako si je pastarica nakladala naj lepši post in dajala naj dražjo miloščino! Kajti lepše miloščine je ni od one, ki jo daja revež revežu.

Pa tega terdoserčna mačeha ni mogla umeti, zato se je zelo jezila, ko je zvedela, kaj dela s kruhom usmiljena Germana.

„Kako bo to revše še druge podperalo?“ je vpila, „sej družega nima kot svoj košček kruha. Gotovo krade.“

„Gotovo krade“; te misli si kar ne more več iz glave spraviti hudobnica; kajti čem hudobniši je kdo, tem hujše misli o družih.

Povsod voha in zalezuje, da bi mogla Germano tatvine obdolžiti; toda zastonj.

Ko nekikrat Germane ni bilo v hlevu, je preiskala njeno torbico, v katero je kruh za na pašo spravljala, in res najde huda mačeha štiri kosčke v njej. Tri si je bila usmiljena pastarica že pred pritergala in prihranila za ubogo stradajočo vdovo.

To je bilo dovolj, da je neblaga žena začela kričati in okrog sosedov pripovedovati, da bi tolikanj spo-

štovano Germano za tatico razglasila in ob dobro ime pripravila.

Pa to pot je ni tepla, je ni zmerjala. Imela je še vse hujši namen. Čakala je kakor zvita kača, da bi Germana s kruhom odšla.

Ko je bila deklica ravno blizo hiš pred vasjó, tedaj zagradi debel oklešček in teče za njo, da bi jo vpričo ljudi tepla — v sredi vasi.

Ravno je šlo nekoliko ljudi po cesti. Videti toliko jezo in serditost, s katero je proti preplašeni deklici namahovala, hočejo preganjano siroto braniti, ker jim je bila dobro znana dekletova nedolžnost in mačehina hudovoljnost.

„Kaj?“ jame kričati, „ali to potepinko hočete braniti? Ali pa veste, da krade, hinavka. V ječi, tam je njen pravi prostor. Tatica je, to vam bom dokazala.“

Pri tej priči zagradi Germanino torbico, jo hlastno odprè — pa kako ostermi! Kako se zavzamejo kmetje in zdaj vsa preplašena mačeha!

V torbico so bili lepo redno zloženi cvetlični vencí, nezrečeno prijetno je iz nje zadišalo! Take cvetlice ne rastó v tistem kraju. In takrat je bila celó zima in zelo mraz, da ni bilo nikjer le ene cvetke dobiti.

Tako je Bog sam opravičil tiho terpinko.

Huda žena je menila dobiti ukradeno jedilo v torbici, pa glej — prelepe cvetlice se ji iz nje nasmehljajo. Pač preljubeznjiv odgovor dobrega Pastirja iz nebes, in prekrasno opravičenje s čudežem. Tako dober je ljubi Bog!

Tu je bila vojska tako rekoč med nebom in zemljo, in nebo je zmagalo. Pa konec te vojske je bil tak, da je tudi premagani sovražnik obhajal — veselo zmago!

Tolika ljubezen Božja je prebila terdi led — razgrela je merzlo serce zaslepljeni mačehi. Ta čudež jo je tako pretresel in pogrel, da je koj spoznala vso gerdobijo svojega brezvestnega vedenja. Britko se začne jokati, vsa skesana poklekne in prosi Boga in tolikanj žaljenega otroka za odpuščanje.

„O, zanaprej mora biti vse drugač“, tako obeta s solzami v očéh. In še tisti dan zapové, da Germana nima več pasti ovác, da naj ta posel opravljajo njeni

mlajši otroci. Germani odkaže pri mizi prvi prostor, in v sobi napravi mehko čedno posteljo. V hlevu ne smé več spati. Drugi otroci jo morajo spoštovati, celo vbo-gati jo.

Mačeha gre k spovedi in opravi dolgo spoved od vsega življenja ter sprejema odsihdob po večkrat ss. zakramente. Pri Lovrenčevih se je zdaj vse spremenilo in na boljše obrnilo. Spokorna gospodinja je rada okrog pripovedovala, da le po stanovitni molitvi dobre Ger-mane se je tako vsa predrugačila.

Tako spremenjenje mačehinega serca pač ni manjši čudež kakor oni, da se je Germanin kruh spremenil v duhteče cvetlice!

h) Kakoršno življenje, taka smert.

Germana je bila že 22 lét. stara takrat, ko se je njena mačeha spreobrnila. Tedaj še le v 23. letu po tolikih britkosti se ji je pokazalo cvetje zemeljske sreče. Pa za take duše, kakor je bila Germana, tukaj na svetu sreča ne cvete.

Germana kmali potem nevarno zboli ter boleha bolj in bolj. Močno se ji toži po gozdni samoti in po nočni tihoti v ovčnjaku, kjer je toliko lét med ljubljeni-mi ovčicami nemotena prav po željah svojega serca zbrano molila in na skrivnem se vsak dan z Bogom po-govarjala, kolikor koli je želela. Zato je nekterikrat prav priserčno prosila, naj bi smela, kakor nekđaj, gnati ovce past, in potlej čez noč v ovčnjaku ostati. Če je do-bila kterikrat dovoljenje, jo je to vidno poživilo in po-zdravilo.

Nekikrat ji starši na njeno priserčno prošnjo spet dovolijo v hlevu prenočiti. Tisto noč pa se ji angelj prikaže v veliki svitlobi in ji pravi: „Germana, sestrica moja, čas tvoje poskušnje je pri kraji; v treh mescih pridem po-te, da te v nebesa popeljem.“ Na to spet zgine angelj.

Od tiste noči so bile vse njene misli in želje v nebesih. Polna veselja in kopernenja je pričakovala za-željene ure svoje ločitve. Še bolj je bila molčeča in za-mišljena in gostokrat je prosila dovoljenja, da bi smela v hlevu prenočiti.

Čez dva mesca še huje zboli, vse moči jo jamejo zapuščati, čedalje bolj peša. Pa ves čas ostane izgled poterpežljivosti, vdanosti in krotkosti; nikakoršne pri-tožbe ni iz njenih ust.

Čem bolj se množijo bolečine, tem bolj se raduje. Ko se ji zdi bolezen že zelo nevarna, želi ss. zakra-mentov za umirajoče. Kakor je bila vajena ves čas svo-jega življenja, je tudi zadnjikrat s serafsko pobožnostjo zavžila Jezusa Kristusa — popotnico v večno življenje; s posebnim zaupanjem je sprejela zakrament sv. po-slednjega olja. Prosila je očeta in mačeho za blagoslov, priserčno se jima zahvalila za vso ljubezen; ginljivo se je poslovila z vsimi domačimi, vsem je vse odpustila.

Potem je prosila, naj jo nesejo v ovčnjak — v tisti hlevček, v katerem je toliko presrečnih noči preživela, naj jo pustijo tam samo in nihče naj je ne moti. Go-tovo je čutila — slutila smert; in kakor je ponižno ži-vela, hotela je tudi ponižno umreti — v hlevcu!

Drugo jutro pridejo oče Lovrenec v hlev. Germana leži na slami, roke ima sklenjene na persih; obličje je prijazno, kakor bi sladko spala. Stopijo bliže, jo kličejo; pa zastonj — po noči jo je Gospod poklical k sebi. Bilo je to 15. rožnika 1601; ravno tri mesce potem, ko se ji je bil angelj prikazal.

Ravno tisto noč sta bila dva pobožna meniha iz Tuluza, gredé z misijona, v gozdu zašla. Okoli pol noči gresta proti vasi, da bi si prenočišča poiskala. Kar za-gledata neko svitlobo, kakor svitlo cesto iz nebes proti zemlji. V sredi te svitle ceste vidita trumo devic v belih oblačilih, v taki svitlobi, da se jima blešči. Te nebeške podobe pele so prelepo pesem. Meniha zapazita, da se spustijo proti nekemu malemu, starikastemu poslopju. Na to vsa prikazen spet zgine, in je tema kakor préd. Ko prideta v vas, zagledata zopet ono nebeško trumo. Še lepše se jima zdi, da pojejo zdaj device in med njimi vidita še eno novo tovaršico, ki je s cveticami ozali-šana. V sredi med seboj jo imajo. Kmalu jima spet vse zgine.

Zjutraj oprášujeta meniha, kdo je v vasi umerl? Hitro se je razširila novica, da je umerla sv. Germana. Iz razpadljivega ovčnjaka je bila prenesena v lepe ne-

besa; — spala in umerla je v hlevcu, zbudila se je v nebesih! Oj kako lepa, kako ginljiva taka smert!

Starši in otroci, ki so zadnji čas jeli Germano tako priserčno ljubiti, se milo jokajo. Jokaje prenesejo sv. truplo v hišo, ga oblečejo v lepo pražno oblačilo in položijo na mertvaški oder.

Od vsih strani hitijo ljudje skupaj. Vsi se čudijo in pravijo, kako je vendar lepa ranjca! Njeni sicer blede lici ste zdaj lepo rudečkasti, njen obraz nezrekljivo ljubeznjiv, kakor bi bila zamaknjena.

Več časa se v tistih krajih skor drugzega ni govorilo, kakor o čednostih ranjce in o čudežih, s katerimi je Bog že na zemlji poveličeval ljubljenega otroka.

i) Po smerti.

Sploh se smé reči, da ljudje človeka po smerti milejše sodijo, kakor pred smertjo. Ljubezen in hvaležnost, ki jo čutimo do svojih prijateljev in dobrotnikov, ter spoštovanje, ki ga imamo do časti vrednih oseb, se z vso močjo in ginljivo zavestjo pokaže še le takrat, ko se za zmiraj posloviijo in preselijo v brezkraino večnost.

Tako je bilo tudi v Pibraku. Koliko lét se ni skor nihče zmenil za ubožno, bolešno pastarico; le proti zadnjemu so jo začeli posamezni čislati; a ko je preblaga devica zatisnila oči, tedaj se je vse zanimalo zanj, od blizo in daleč.

Prišel je dan pogreba. Bil je delavnik, a spremeniili so ga Pibračanje v praznik. Nihče ni delal. Za pogrebom jih je bilo toliko, kakor bi naj imenitnejega gospoda k pogrebu nesli.

Takrat je bila še navada, da so posebno odbrane osebe v cerkvi pokopavali. Kdo bi bil bolj zaslužil na takem posvečenem kraju počivati, kakor Germanino deviško telo? Gospod župnik so to tudi koj sprevideli; zato so določili, da truplo sicer uborne pastarice, ki je ves čas poslušala božjo besedo s toliko ljubeznijo in pazljivostjo, pa s toliko koristjo, mora biti zakopano v cerkvi nasproti prižnice.

Položili so jo v priprosto leseno rakev, okinčali so jo s prelepimi vency, ktere so ji bili otroci spletli iz belih in rudečih cvetic. Na glavo so ji djali še krasen venec iz nageljnov in žitnega klasja.

Precej časa je bila ondodnim ljudém nepozabljiva. Zlasti so veliko o njej govorili otroci, ki jih je tolikrat podučevala; pred vsem pa so g. župnik veliko lepega iz njenega življenja gostokrat omenili v pridigah in kerščanskih naukah. Pozneje pa, ko so umerli dobri duhovnik in se preselili mnogi njeni verstniki in verstnice v hladni grob, je čedalje bolj zginjal tudi njen spomin.

Se le čez 43 lét so se ljudje naenkrat spet začeli prav živahno razgovarjati o ranjci Germani.

Tisto leto namreč so hoteli neko drugo imenitno osebo zakopati tje, kjer je ležala Germana. V ta namen jame grobar razkopavati tlak, pa ko odbije in razkrije nekoliko plošč, zagleda človeško, popolnoma nestrohljeno truplo. Močno se prestraši prvi hip in glasno zavpije. Ljudje, ki so ga slišali, prihitijo gledat — in kaj vidijo? Skor pri verhu zemlje vidijo prelepo telo mlade device, ki je še tako dobro ohranjeno, kakor bi ga bila ravnokar duša zapustila.

To se vé, da se je ta prečudna novica hitro po vasi razglasila in da so od vseh strani hiteli ljudje gledat. Dolgo časa so jo opazovali, hoteli natanko viditi. Pri kopanju jo je bil grobar nekoliko ranil na glavo, in rana je bila rudeča, živa; poskušajo telo vzdigniti, vse je še pregiblivo, kakor živo; celó nohti na rokah in nogah še niso odpadli, vsi udje so še s kožo pokriti, le jezik se je nekoliko usušil in ušesa; v roki najdejo majhino svečko in ob glavi venec duhtečih nageljnov in žitnih klasov; obleka je še cela in terdna, le da je v zemlji močno ob barvo; ena roka je nekoliko upognjena, in na vratu so videti še znamenja zaceljenih rán in oteklin. Precej so uganili, da to lepo truplo ni nikogar drugzega, kakor ranjce dobre deklina Germane; kajti med pričujočimi so bili še nekteri, ki so jo v življenji poznali, ki so mertvo kropili in so bili pri njenem pogrebu.

Zdaj so Germano častljivo iz groba vzeli in v cerkvi na očitnem kraju položili, da jo je lahko vsakdo videl.

Kmali jo je Bog zopet z novim čudežem povelical. Neka imenitna gospa se je v svoji preveliki občutljivosti pritožila, da ne more gledati mertvega trupla tako blizo svoje klopi, in je zahtevala, naj se Germana kam drugam prenese, da ji bo izpred oči, češ, da merlič je le merlič, če je bila tudi še tako sveta. Tako pretirana občutljivost, nikakor ni mogla dopasti Bogu, ki je Germano sam s čudeži tolikanj poveliceval. Truplo ranjce so sicer prenesli v bolj samotni kotec, a zaslužena šiba je kmali udarila ono preobčutno gospó.

Kmali potem nevarno zbolí, grozovite bolečine čuti v persih; pa tudi njen mali otrok je za smert bolan. Naj imenitniše zdravnike pokličejo iz mesta, pa nihče ji ne more pomagati. Bolečine prihajajo vedno hujše, strah čedalje večí.

Zdaj se spomni njen mož, kako se je bolnica zaničljivo vedla zastran svete pastarice. Tudi ženi razodene svoje misli, da njeni žalostni stan je beržkone kazen za tisto nesterpljivo prevzetnost. Pri tej priči se bogati bolnici oči odpró, spozná svojo krivico; vsa skesana poklekne in za odpuščenje prosi Boga in njegovo služabnico Germano.

Precej prvo noč potem se gospa nagloma prebudi in zagleda spalnico vso v svitlobi in pred seboj bliščeečo podobo ranjce Germane, ki ji prijazno obljubi, da bode kmali ozdravela ona in tudi dete. Vsa vesela pokliče služabnico, da naj ji pogleda rane, in glej — vse so zaceljene! Dá si prinesiti še bolnega otročiča: — tudi ta je polnoma zdrav in vesel!

Zjutraj zgodaj hiti v cerkev se zahvalit za toliko milost. Potem dá narediti za Germanino truplo lepo rakev iz svinca. Le-to potem prenesó in postavijo na spodoben kraj v žagradu.

Vsled teh in še mnogih družih čudežev so se začeli nabirati zanesljivi in spričani dokazi v ta namen, da bi se Germana očitno razglasila za svetnico. Že Gregorij XVI († 1846) so rekli o njej: „Germanino zadelo sem preiskal, zdaj mi je znana in zdi se mi povsem čudovita.“ Že ta papež so jo hoteli povzdigniti med zveličane, pa jih je smert prehitela.

Slednjič so jo po natančnem presojevanji slavni papež Pij IX z veliko slovesnostjo zveličanim pristeli 7. maja 1854.

V Rimu je bila ta dan pred cerkvijo sv. Petra videti velika na platno malana podoba, na kateri je bila krasno naslikana Germana, zapustivši zemljo hiteč k nebeškemu Očetu, ki ga nad oblaki angeli obdajajo. Spodaj je naslikana Pibraška vas, kjer je nekdanj tekla njena zibelka, in kjer je zdaj njen grob; potem tisti pašniki, kjer je toliko lét poleg ovčic tako zvesto Bogu služila, in pa lesen križec, kakor priča njenih priserčnih molitev in pobožnih premišljevanj. Pod podobo je bilo z velikimi čerkami zapisano v latinskem jeziku: „Germano Kuzén (Cousin), devico iz Tuluza (tam je bil namreč škofov sedež), slavno v čednostih in čudežih, počesčujemo papež Pij IX z manjšo nebeško častjo 7. maja 1854 po Kristusu.“

Nad velikimi vrati te velikanske cerkve je bila druga slika, ki je z besedo in podobščino oznanjala čudežno „spremenjenje kruha v cvetlice“.

Od znotraj je bila cerkev veličastno ozališana; brez števila luč in lučic jo je razsvitljevalo. V sredi je bila postavljena velika slika, ki je kazala Germano v nebeški slavi. Od začetka svečanosti je bila ta podoba zakrita, odkrila se je še le tedaj, ko je bilo prebrano dotično pismo Pija IX.

V tem prelepem pisanji se med drugim bere: „V krotkosti, poterpežljivosti in stanovitosti v dobrem je dajala izglede, ki po svoje presegajo druge. — Ne moremo se dosti načuditi naredbam Božje previdnosti, ki je ravno za naš čas prihranila poveličanje te pastarice. Izgled te device naj v sercih mnogih na novo zaneti in vterdi že skor ugaslo vero ter naj prenóvi in zboljša zadržanje vernih.“

Okrog omenjene slike je gorelo v podobi krone in na verhu v podobi križa neštevilno lučic na 200 lustrih.

Enako so se prizadevale še druge umetniše poveličevati blaženo Germano. Tako Rim časti svetnike!

Čez en mesec potem so v čast zveličani Germani v Tuluzu obhajali slovesno tridnevno, vsak dan z dvema pridigama.

Velika škofijska cerkev je bila od zgodnjega jutra do pozne noči skor zmiraj tesno napolnjena. Vsak večer je bila krasna razsvitljava. Vsi stanovi brez izjeme so se vdeležili tega veselega preslavljevanja. Vse hiše so bile lepo ozališane. V celem velikem mestu ga skor ni bilo okna, da bi bilo brez lučice.

Na zadnje so začeli zveličano Germano slaviti v domačem kraju, kjer je živela in terpela. Tudi tukaj so obhajali tridnevnicu, ki se je pričela 25. rožnika 1854.

Od vsih strani so hiteli v gostih trumah romarji raznih stanov in različne starosti v priprosto vas Pibrak. Pred vasjo so naredili veliko šotorov, ker v vasi ni bilo prostora. Vse je bilo veselo, vse se je radovalo.

Okrog cerkve, ki stoji na gričku, so bili narejeni oltarji, na katerih so se vse dopoldne sv. maše opravljale in premnogo je bilo obhajanih. Osem tisuč hostij je bilo prvi dan posvečenih in še jih je zmanjkovalo. Tri sto duhovnov je bilo prvi dan za procesijo.

Ta dan se je pervikrat obhajala presveta daritev v čast uboge pastarice v domači vasi; maševali so tuški nadškof sami vpricho nad 10.000 ljudi.

Vsak dan je bila dvakrat pridiga. Tujcev so vse tri dni našteli do 75.000.

Tudi po vseh cerkvah cele škofije so zveličano Germano slavili.

Kmali pa je prišel čas, da se smé častiti po vesoljnem katoliškem svetu.

29. rožnika 1867 se je v Rimu praznoval 1800letni spomin mučeniške smerti ss. Petra in Pavla s toliko slovesnostjo, da ostane z neizbrisljivimi čerkami zapisan v zgodovini „večnega mesta“. Na ta slavni dan se je skazala med družimi tudi zveličani Germani naj večja čast — prišteta je bila med svetnice.

Pač je imela marsikaka v svilo in dragoceno gizdavo obleko oblečena ženska o takih sijajnih slovesnostih vgodno priliko za resno — pretresljivo premišljevanje! Sv. Germana je bila rojena pod uborno streho priprostega kmeta. Živela je ves čas v tih samoti, revna, bolehnna, zaničevana, mnogokrat lačna. Svet se ni zmenil zanjo, in ona ne za svet. Poznala je na celem svetu le domači kraj. Učenosti, s katerimi se zdaj ženstvo tolikanj

ukvarja, ni nobene znala, znala je le ovce pasti, staršem streči, pa — kerščansko živeti. In ko se preseli iz časnosti v večnost, se loči tako tiho, da je nihče ne sliši, nihče ne vidi, kakor list, ki ga lahni večerni veter odterga na samotnem drevesu! Zdaj pa tolika čast, tolika slava že na zemlji; kaj pa še le v nebesih!

Mnogo čudežev je Bog storil po svoji zvesti služabnici, a naj večji čudež se mi zdi sv. Germana sama. Kako presunljivo je za nas sporočilo, da njeno truplo ni strohnelo! In kaj bi tudi? Zakaj bi trohnelo telo, ki ni nikdar služilo grehu, ampak je bilo vedno čist tempelj sv. Duha? zakaj bi gnjila glava, ki se ni nikoli nad druge povzdigovala? zakaj oči, ki niso nikdar nič nespodobnega gledale? zakaj ušesa, ki so poslušale le sv. govorjenje? zakaj usta, ki jih je le v Božjo hvalo odpirala? zakaj bi trohnele roke, ki za delo niso bile nikdar pretrudne, revežem pa zmir radovoljno odperte? in zakaj bi trohnele noge, ki niso drugam hodile, kakor na delo in v cerkev? O da bi bilo tudi naše telo z vsemi udi tako Bogu posvečeno, in da bi v njem prebivala tako čista duša, tako blago serce kakor v deviškem telesu sv. Germane!